

Onderwijsvrijstelling in beweging

De btw-vrijstelling voor het beroepsonderwijs is volop in beweging. De mogelijkheid om te kiezen voor met btw-belaste prestaties is niet conform de Europese BTW-richtlijn. Al een aantal jaren is er sprake van dat die keuzemogelijkheid verdwijnt. Nu lijkt het er toch van te komen.

Het kabinet heeft in de belastingplannen voor 2010 aangekondigd dat de btw-vrijstelling voor het beroepsonderwijs wordt aangepast. De geplande ingangsdatum van 1 januari 2010 is niet gehaald. Daarom blijft tot 1 juli 2010 de huidige regeling van toepassing.

Huidige regeling

Het geven van beroepsopleidingen en beroepsherscholing is vrijgesteld van btw. Deze vrijstelling geldt ook voor opleidingen die betrekking hebben op het functioneren van personen in een (toekomstige) werkkring. Onder bepaalde voorwaarden kan voor deze laatstgenoemde opleidingen gekozen worden voor heffing van btw. Onderwijsinstellingen die kortlopende beroepsmatige cursussen verzorgen, hebben een keuzemogelijkheid om al dan niet belast met btw te presteren. Het gaat hier bijvoorbeeld om computerlessen, managementcursussen en andere aan het beroep gerelateerde workshops, cursussen en seminars.

Deze keuze is aantrekkelijk als de opleidingen aan ondernemers worden gegeven die de btw in aftrek kunnen brengen. Maar deze keuzemogelijkheid is niet conform de Europese BTW-richtlijn. Op grond van deze richtlijn geldt voor beroepsonderwijs alleen een vrijstelling voor een beroepsopleiding of herscholing door publiekrechtelijke lichamen die daartoe zijn ingesteld of door andere organisaties die door de betrokken lidstaat als lichamen met soortgelijke doeleinden zijn erkend.

Nieuwe regeling

Nederland had tot heden geen erkenning geregeld voor beroepsonderwijs. Dit betekende dat iedere instelling of onderneming die beroepsopleidingen verzorgde, vrijgesteld van btw kon presteren. In de nieuwe regeling kan de btw-vrijstelling slechts worden toegepast als de instelling is opgenomen in het Register Kort Beroepsonderwijs (RKB) of wettelijk is geregeld in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderwijs (WHW) of de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB).

Let op: het onderwijs dat voornamelijk vaardigheden in de persoonlijke levenssfeer bijbrengt en ontwikkelt blijft na de wijzigingen (net als nu) belast met btw.

Gevolgen nieuwe regeling

Als gevolg van de nieuwe regeling is niet-wettelijk geregeld

beroepsonderwijs belast, tenzij het is geregistreerd in het RKB. De vraag is of onderwijsinstellingen wel onder de vrijstellingen willen vallen, want dit heeft kostprijsverhogende gevolgen voor onderwijsinstellingen die nu nog gebruik maken van de mogelijkheid om voor btw-heffing te kiezen. Zo kan het zijn dat door het wijzigen van de status van de opleidingen bedragen aan btw op de aangekochte panden terugbetaald moeten worden aan de Belastingdienst. Ingeval van gehuurde panden moet mogelijk een vergoeding aan de verhuurder worden betaald voor de eventuele btw-schade die deze oploopt als gevolg van het vervallen van de optie btw-belaste verhuur.

De staatssecretaris heeft aangegeven dat de nieuwe btw-vrijstelling pas met ingang van 1 juli 2010 in werking zal treden, omdat het Register Kort Beroepsonderwijs nog niet operationeel is en vanwege de onduidelijkheden binnen de branche over de precieze kwalificaties van het RKB. Wel is bekend dat de inschrijving in het RKB per instelling gaat gelden en niet per opleiding. Verder zal de btw-vrijstelling voor beroepsopleidingen toegankelijk zijn voor iedere onderwijsinstelling, mits wordt voldaan aan bepaalde kwaliteitsvoorwaarden. Het gaat dus niet puur om de inschrijving in het RKB, maar er moet ook een toets op kwaliteit plaatsvinden. De erkenning in het RKB en de bijbehorende kwaliteitseisen gaan onder de verantwoordelijkheid van een door de branche opgericht certificeringinstituut vallen.

Overgangsregeling

Er is een speciale overgangsregeling getroffen voor contracten die zijn afgesloten voor 1 juli 2010. Dit betekent dat tot 1 juli 2010 alle beroepsopleidingen zijn vrijgesteld van btw en dat de keuzemogelijkheid voor kortlopende beroepsmatige cursussen tot 1 juli 2010 kan worden toegepast. Voor deze beroepsopleidingen zal de aanpassing aan de nieuwe regeling uiterlijk plaatsvinden op 1 januari 2011. Deze termijn wordt door de brancheorganisaties als ruim voldoende geacht.

Conclusie

De btw-vrijstelling voor beroepsonderwijs zal met ingang van 1 juli 2010 wijzigen. Verwacht wordt dat op korte termijn meer duidelijkheid komt over de exacte invulling van de nieuwe regeling. ■